

Neuvotteleva virkamies
Juha Vanhatalo

17.1.2025

VALTIONEUVOSTON ASETUS SOKERIJUURIKKAAN VILJELIJÖILLE VUODELTA 2025 MAKSETTAVASTA SOKERIJUURIKKAAN KANSALLISESTA TUESTA

1. Yleisperustelut

Maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 artiklan 214 mukaan Suomi saa myöntää sokerijuuriikkaan viljelijöille kansallista tukea enintään 350 euroa hehtaaria ja markkinointivuotta kohden. Sokerijuuriikkaan viljelyn kannattavuusedellytysten ja viljelyhalukkuuden turvaamiseksi vuodelta 2025 tukea ehdotetaan maksettavaksi 350 euroa hehtaarilta.

Valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen (MTK ja SLC) maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen neuvottelijat osallistuivat vuoden 2025 kansallisen tuen jakoehdotuksen valmisteluun.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa valtiovarainministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien Maaseutu ja energia -yksiköiltä, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä Pro Agria Keskusten Liitto ry:lta, ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Sucros Oy:ltä. Lisäksi asetuseronnos on ollut esillä maa- ja metsätalousministeriön internetsivuilla 6.11.-27.11.2024. Lausuntoaika oli lyhennetty kolmeen viikkoon hakuajataulujen varmistamiseksi. Valtiovarainministeriöllä ei ollut lausuttavaa asetuseronnoksesta. MTK ry. piti täysimääräistä sokerijuuriikkaan kansallista tukea tässä tilanteessa ensiarvoisen tärkeänä ja muulta osin MTK ry:llä ei ollut huomautettavaa asetuseronnokseen. Ruokaviraston lausunnon mukaan pellon hallinta otetaan huomioon myös tässä tuessa ja hallintaa koskeva muotoilu sekä määritelmä olisivat samat kaikissa pinta-alaperusteisissa tuissa. Lisäksi Ruokavirasto ehdottaa maksettavaksi tuen ennakon määräksi 50 %. Ruokaviraston huomiot otettiin lopullisen asetuksen muotoilussa huomioon.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 29 päivänä tammikuuta 2025.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vuodelta 2025 maksettavasta sokerijuuriikkaan kansallisesta tuesta.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin asetuksen yleisestä tarkoituksesta. Tarkoitus olisi maksaa maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 6 §:n 3 kohdassa tarkoitettuna muuna kansallisena tukena sokerijuurikkaan viljelijöille hehtaarikohtaista tukea vuodelta 2025. Tuen maksu on mahdollistettu maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 214 artiklassa ja sen enimmäismääräksi on säädetty 350 euroa hehtaarilta. Tuki maksettaisiin sen sokerintuotantoon käytettävän sokerijuurikasalan perusteella, joka on hakijan hallinnassa viimeistään vuoden 2025 viimeisenä tukihakupäivänä ja vähintään 2 päivään lokakuuta 2025 asti. Lisäksi huomioitaisiin mahdollisessa valvonnassa hyväksytty viljelyala niin, että jos valvonnassa hyväksytty ala olisi ilmoitettua pienempi, tuki maksettaisiin hallinnollisessa tarkastuksessa, monitoroinnissa tai valvonnassa hyväksytyyn viljelyalan perusteella. Viljelyssä on noudatettava paikkakunnan tuotanto-olosuhteiden mukaista viljelytapaa, jonka katsottaisiin täyttyvän, jos hakija on noudattanut toiminnassaan mitä eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (77/2023) tuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä säädetään. Tuen määräksi säädettäisiin enintään 350 euroa hehtaarilta. Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 24 a §:n muuttamisesta annetun lain (916/2024) tultua voimaan 1.1.2025 kasvintuotannon tuen ennakkoa voidaan maksaa ennen kuin kyseistä tukea koskevat tilakohtaiset tarkastukset on suoritettu loppuun. Tämän johdosta pykälässä ehdotetaan myös säädettäväksi mahdollisuudesta 50 % suuruisen tuen ennakon maksamisesta, joka tasaisi tuenhakijan kassavirtaa ja siten parantaisi tuenhakijan maksuvalmiutta.

2 §. Asetuksen 2 §:ssä ehdotetaan asetuksen voimaantulopäiväksi 29.1.2025.

3. Taloudelliset vaikutukset

Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2025 osoitettu varat yhteensä 350,00 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Määrärahaa 4,00 miljoonaa euroa on varattu tukien täytäntöönpanoon liittyvien, ennakoitujen tukimenekin ylittävien, tukien ja tukitasojen muutostarpeisiin. Sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2025 maksettavaan kansalliseen tukeen arvioidaan tarvittavan 4,73 miljoonaa euroa. Tukeen tarvittava määräraha on otettu huomioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin jakoehdotusta laadittaessa. Muut momentilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.